ма вага послуг на ринку попиту та пропозиції буде поступово зростати відносно до обсягів виробництва кожного окремо узятого виробника. Менеджмент організацій знаходиться на стадії інтеграції, та для України є випереджальним з точки зору розвитку економіки та державного регулювання. Виходячи з ваги управлінського потенціалу та управління людськими ресурсами постає завдання створення мегасистем менеджменту: управління менеджментом. Основною підсистемою менеджменту є інформаційна складова, яка вміщує як організаційні, так і індивідуальні знання. Базис ефективного менеджменту організацій може бути змінений тільки завдяки зусиллям управлінців, тому розбудова ефективного управлінського потенціалу є ключовим моментом.

Література

1. *Звагельский Н. Г.* // Институциональные изменения и экономическое развитие.//Экономико-математические методы. — Т. 34. — Вып. 3. — 1998. — С. 18—29.
2. *Кендюхів О.* Сутність і структура інтелектуального капіталу підприємства//Тргівля і ринок України. — Вип. 14. — Том 2. — Донецьк: ДонДУЕТ. — 2002. — С. 166—173.
3. *Пушкарь А. Н.* Механизмы формирования структур в экономической системе на основе самоорганизации // Проблеми праці, економіки та моделювання. — Хмельницький: НВП «Евріка» ТОВ, 1998. — С. 187—190.

УДК 004.9:336

О. П. Степаненко, канд. екон. наук,
доц. кафедри інформаційних систем в економіці,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДТРИМКИ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ОРГАНІЗАЦІЇ

В доповіді визначається актуальність розроблення і впровадження сучасних інформаційних систем управління організацією, які спираються на прогресивні інформаційні технології. Пропонуються шляхи вдосконалення управління капіталом організації. Обґрунтовується вибір інтелектуальних систем підтримки прийняття стратегічних рішень як найкращого варіанту інформаційної системи підтримки управління капіталом організації.

Actuality of modern information systems and progressive technologies of organization's management development and introduction is determined.

The ways of perfection of organization's capital management are offered. The choice of the intellectual strategic decision support system are ground as the best variant of the information system of organization's capital management.

В сучасних економічних умовах важливого значення при управлінні організацією набувають інформаційні технології, які надають організаціям засоби для забезпечення різноманітних типів зв'язків для швидкого збору, реєстрації та актуалізації інформації, проведення багатомірного аналізу для оброблення даних і підтримки прийняття ефективних управлінських рішень; дозволяють істотно підвищити конкурентоспроможність організації за рахунок забезпечення ефективної роботи з інформацією, а також створення гнучких механізмів роботи організації з погляду планування, оцінки і моніторингу її діяльності.

Аналіз стану автоматизації підприємницької діяльності в Україні показав, що рівень інформаційних технологій і систем, що використовуються вітчизняними підприємствами та організаціями є різним. Це пов'язано з тим, що підприємства мають різні потреби й можливості автоматизації, а економічний сектор підприємницької діяльності інтенсивно розвивається й постійно змінюється. Разом з тим, глобалізація суспільних процесів, активна інтеграція України в світову економічну систему зумовлює необхідність використання сучасних інформаційних систем і технологій в організаціях і на підприємствах як основного фактору підвищення їх конкурентоспроможності в світовому фінансовому просторі. Отже, проблема забезпечення підприємств сучасними інформаційними технологіями підтримки управлінської діяльності і впровадження сучасних інформаційних систем є актуальною.

Організації мають потребу в різних типах інформаційних систем для підтримки прийняття управлінських рішень, допомоги у виконанні функцій на всіх рівнях. Для цього більшість організацій впроваджують автоматизовані системи управління, які можна умовно поділити на системи типу Operational-level systems (системи операційного рівня), які концентрують і обробляють внутрішню інформацію, яку отримують з різних підрозділів підприємства, і системи типу Management-level systems (системи управлінського рівня), які призначені для моніторингу, контролю, допомоги в прийнятті рішень і виконанні адміністративних функцій керівниками середньої ланки підприємства. Для підтримки діяльності вищих керівників (топ-менеджменту), деякі організації впроваджують інформаційні системи типу Knowledge-level systems (системи зберігання і оброблення знань). Для забезпечення інфор-

маційної підтримки стратегічного управління підприємства необхідно використовувати системи типу Strategic-level systems (стратегічні системи), які мають допомогти вищим керівникам вирішувати питання стратегії та займатися довгостроковим плануванням. На жаль, сьогодні серед вітчизняних підприємств стратегічні інформаційні системи не є достатньо поширеними.

В той же час досвід організацій, що використовують стратегічні інформаційні системи (наприклад, Expert Choice, PLEXSYS, Visual IFPS/Plus, Advanced Scout) свідчить про високу ефективність таких систем. Тому питання впровадження стратегічних інформаційних систем на підприємствах є актуальним.

Особливого значення стратегічні інформаційні системи набувають при управлінні капіталом підприємства. Це пов'язано з необхідністю одночасного застосування різних методик розрахунку величини власних коштів підприємства, статистичного аналізу, оптимізації, багатокритеріального вибору, причинно-наслідкового моделювання, які спрямовані на знаходження взаємозв'язків факторів, що визначають достатність капіталу підприємства та його надійність, а також дозволяють будувати обґрунтовані прогнози показників ефективності роботи підприємства.

Основним елементом стратегічних інформаційних систем є підтримка прийняття стратегічних управлінських рішень. Оскільки від виваженості управлінських рішень, що приймаються, залежить ефективність управління капіталом підприємства, а отже, і управління підприємством у цілому, тим більш доцільним є запровадження стратегічних інформаційних систем, зокрема систем підтримки прийняття стратегічних рішень (СППСР), у практику діяльності українських підприємств і організацій.

Зауважимо, що прийняття управлінського рішення є динамічним процесом. Особи, що приймають рішення, стикаються з проблемами пошуку інформації, із затримкою зворотного зв'язку стосовно результатів пошуку, неоднозначністю та неструктурованістю отриманих результатів. Сучасні методи оброблення економічної інформації дозволяють вирішити ці проблеми, тому їх необхідно включати до складу систем підтримки прийняття стратегічних рішень.

Так, останнім часом стають все більш популярними засоби штучного інтелекту. До них відносяться: експертні системи, системи візуалізації, системи з навчання, оброблення природною мовою, роботи, програмні агенти, нейромережі, апаратні засоби штучного інтелекту. Використання засобів штучного інтелекту в СППСР є прогресивним напрямом розвитку таких систем.

Інтелектуальна СППСР для управління капіталом підприємства дозволяє приймати оптимальні стратегічні рішення, орієнтована на досягнення конкретних результатів, дозволяє пов'язати стратегічні управлінські рішення з оперативним управлінням підприємством, забезпечує взаємозв'язок між факторами, які вплинули на отримання стратегічного управлінського рішення та цілями діяльності підприємства, мінімізує ризики, пов'язані з наслідками прийнятих стратегічних управлінських рішень з управління капіталом підприємства.

Отже, для управління капіталом організації вважаємо за доцільне використання інтелектуальних систем підтримки прийняття стратегічних рішень, що дозволить значно покращити управління капіталом організації, що, в свою чергу, підвищить ефектив-ність управління діяльністю організації в цілому.

УДК 334.716

К. І. Сущева, аспірантка,
Одеський національний економічний університет

МІСЦЕ ЛОГІСТИЧНОГО ПОСЕРЕДНИКА В ЛАНЦЮГУ ДОСТАВОК

Розглянуто роль логістичного посередника у процесі тран-спортування вантажів від початкового вантажовідправника до кінце-вого вантажовласника.

The position of logistics intermediary during the progress of transportation the cargo from first shipper to final consignee is distinguished in these Thesis.

Еволюція логістичної концепції показує, що як саме визначення, так і об'єкти дослідження логістики змінювалися та уточнювалися в міру розвитку ринкових відносин. Як свідчить світовий досвід, лідерство в конкурентній боротьбі здобуває сьогодні той, хто компетентний в області логістики та володіє її методами.

В умовах переходу до ринкових відносин єдині системи нормативів удосконалювання матеріально-технічної бази втрачають своє колишнє значення. Ускладнюється структура і методи функціонування міжнародних транспортних систем [1].